

Brüssel, 11. detsember 2020
(OR. en)

13957/20

ENV 793
CLIMA 342
TELECOM 260
DIGIT 150
ENER 489
COMPET 628
RECH 514
MI 562

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Nõukogu

Eelmise dok nr: 13524/20

Teema: Eelnõu: nõukogu järeldused „Keskkonnakasulik digitaliseerimine“
– Heakskiitmine

1. Eesistujariik on koostanud eespool nimetatud teemat käsitlevate nõukogu järelduste eelnõu, milles juhitakse tähelepanu olulistele seostele digitaliseerimise ja keskkonna vahel eesmärgiga anda panus kestlikku digiüleminekut ELis käsitlevasse arutellu ja teha kindlaks võimalused meetmete võtmiseks Euroopa tasandil.
2. ELi keskkonnaministrite 13.–14. juulil 2020 toimunud mitteametlikul videokonverentsil kutsuti ministreid üles vahetama arvamusi selle üle, kuidas oleks võimalik digitaliseerimist keskkonnahuvidega paremini ühitada ning kuidas tuleks digitehnoloogiaid kasutada kliima- ja keskkonnakaitse parandamiseks.

3. Keskkonna töörühm arutas teemat mitmel mitteametlikul videokonverentsil eesistujariigi koostatud nõukogu järelduste eelnõu alusel. Pärast mitteametlikku vaikiva nõusoleku menetlust jõuti keskkonna töörühma tasandil eelnõu suhtes põhimõttelisele kokkuleppele.
4. Alaliste esindajate komitee kinnitas 4. detsembril järelduste eelnõus saavutatud kokkulepet, et esitada järeldused keskkonna nõukogule heakskiitmiseks¹.
5. Eeltoodust tulenevalt palutakse keskkonna nõukogul kiita nõukogu järelduste eelnõu käesoleva märkuse lisas esitatud kujul oma 17. detsembri 2020. aasta istungil heaks.

¹ Teksti kohandati veidi pärast COREPERi koosolekut, et ajakohastada viited, mis osutavad patareisid käsitlevale komisjoni ettepanekule (lk 4) ning Berliini deklaratsioonile (lk 6).

Keskkonnakasulik digitaliseerimine**– Nõukogu järelduste eelnõu –**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

- Euroopa Ülemkogu 21. juuli järeldusi mitmeaastase finantsraamistiku ja Euroopa Liidu taasterahastu „Next Generation EU“ kohta²;
- Euroopa Ülemkogu 2. oktoobri 2020. aasta järeldusi digipöörde kohta³;

komisjoni teatise:

- „Euroopa roheline kokkulepe“⁴;
- „Euroopa digituleviku kujundamine“⁵;
- „Euroopa andmestrategie“⁶;
- valge raamat „Tehisintellekt: Euroopa käsitus tipptasemel ja usaldusväärsest tehnoloogiast“⁷;
- „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“⁸;
- „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030 – toome looduse oma ellu tagasi“⁹;
- „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“¹⁰;
- „5G turvaline kasutuselevõtt ELis: ELi meetmepaketi rakendamine“¹¹;
- „Euroopa uus tööstusstrateegia“¹²;

² EUCO 10/20.

³ EUCO 13/20.

⁴ 15051/19 + ADD 1 – COM(2019) 640 final + lisa.

⁵ 6237/20 – COM(2020) 67 final.

⁶ 6250/20 – COM(2020) 66 final.

⁷ 6266/20 – COM(2020) 65 final.

⁸ 6766/20 + ADD 1 – COM(2020) 98 final.

⁹ 8219/20 + ADD 1 – COM(2020) 380 final + lisa.

¹⁰ 8280/20 + ADD 1 – COM(2020) 381 final.

¹¹ 5664/20 – COM(2020) 50 final.

¹² 6782/20 – COM(2020) 102 final.

- „VKEde strateegia kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks“¹³;
- „Kliimaneutraalse majanduse saavutamine: lõimitud energiasüsteem kliimaneutraalse Euroopa nimel“¹⁴;
- „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“¹⁵;

komisjoni ettepanekuid:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, milles käsitletakse Euroopa Liidu üldist keskkonnavalast tegevusprogrammi aastani 2030¹⁶;
- määrus Euroopa andmehalduse kohta (andmehaldust käsitlev õigusakt)¹⁷;
- määrus, mis käsitleb patareisid ja patareijäätmeid¹⁸;

nõukogu järeldusi:

- „Euroopa digituleviku kujundamine“¹⁹;
- „Rohkem ringlust – üleminek kestlikule ühiskonnale“²⁰;
- „Suuresti digitaliseeritud Euroopa tulevik pärast 2020. aastat: digitaalse ja majandusliku konkurentsivõime ja digitaalse sidususe edendamine kogu liidus“²¹;
- „Kestlik Euroopa aastaks 2030 – senine edu ja järgmised sammud“²²;
- „Elurikkuse kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“²³;
- *(täidetakse hiljem)* „Teeme majanduse taastamise ringluspõhiseks ja keskkonnahoidlikuks“²⁴;

13 6783/20 – COM(2020) 103 final.
 14 9389/20 – COM(2020) 299 final.
 15 11976/20 – COM(2020) 667 final.
 16 11987/20 – COM(2020) 652 final.
 17 13351/20 – COM(2020) 767 final.
 18 13944/20 + ADD 1 – COM(2020) 798 final + lisad.
 19 8711/20.
 20 12791/19.
 21 10102/19.
 22 14835/19.
 23 12210/20.
 24 [xxxx/20].

RÕHUTADES, kui olulised on Euroopa Liidu taasterahastu Next Generation EU (edaspidi „taasterahastu“), mitmeaastane finantsraamistik ning riiklikud reformi- ja investeerimispaketid liidu kindlaks suunamiseks kestliku ja vastupidava taastumise teele, toetades samal ajal liidu rohe- ja digiprioriteete; JUHTIDES VEEL KORD TÄHELEPANU, et taaste ja vastupidavuse rahastamisvahend peaks aitama tõhusalt kaasa rohe- ja digipöördele; PIDADES TERVITATAVAKS Euroopa Ülemkogu 2. oktoobri 2020. aasta järeldusi, milles märgitakse, et vähemalt 20 % taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi vahenditest tehakse kättesaadavaks digipöörde jaoks, muu hulgas eesmärgiga kasutada ära digitehnoloogia täit potentsiaali ambitsioonikate keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamiseks;

TOETADES seda, et komisjon on nimetanud rohe- ja digipöörde kaksikväljakutseks; RÕHUTADES, et nimetatud kaksikväljakutsele lahenduste leidmine nõuab poliitika sidusust ja eri poliitikavaldkondade tihedat koostööd; TÕSTES ESILE kaksikülemineku võimalusi COVID-19 pandeemia järgseks majanduslikuks taastumiseks vajalike uute roheliste ja digitaalsete töökohtade loomisel; RÕHUTADES, et digitaalkomponent on keskse tähtsusega Euroopa rohelise kokkuleppe ambitsioonide ja kestliku arengu eesmärkide saavutamisel, nagu on sätestatud ELi digistrateegias „Euroopa digituleviku kujundamine“; TULETADES MEELDE, kui oluline on kiirendada kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärkide elluviimist, sealhulgas poliitika sidususe tagamise vahendina, et tulla kaksikväljakutsega toime terviklikul ja süsteemsel viisil;

RÕHUTADES, et on vaja sihipäraseid algatusi, et käsitleda Euroopa digistrateegia ja Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide koostoimet ning kasutada seeläbi digitaliseerimise võimalusi keskkonnakaitse, kliimameetmete ja looduskaitse valdkonnas ning piirata digitehnoloogia ja -taristu kahjulikku keskkonnamõju;

INNUSTADES komisjoni ja liikmesriike süvendama arusaamist digitehnoloogia võimalikust panusest kestlikkusse ning analüüsima poliitikameetmete võimalusi selle potentsiaali maksimeerimiseks, muu hulgas ettenägelike meetmete abil;

TUNNISTADES, et digitaalarakendused ja -tehnoloogiad võivad olla võimsad vahendid keskkonnakaitse, looduse ja elurikkuse säilitamise, ringluse ja kliimameetmete edendamiseks; RÕHUTADES, et digitaliseerimine võib suurendada ka heaolu ja konkurentsivõimet, edendada sotsiaalset õiglust ja parandada osalemisvõimalusi; MÖÖNDES see-eest, et digitaliseerimine võib anda ka tagasilööke, ning RÕHUTADES, et andmetöötlus, samuti digitaristud ja -seadmed tarbivad üleilmsetes väärtus- ja tarneahelates kavandamisel, arendamisel, tootmisel ja kasutamisel üha enam väärtuslikke tooraineid ja energiat ning võivad seega kasvuhoonegaaside heidet, saastet, loodusliku seisundi halvenemist, elurikkuse vähenemist ja jäätmete teket suurendada; seetõttu TOOB VÄLJA vajaduse soodustava poliitilise raamistiku järele, mis võimaldaks kasutada digitaliseerimise positiivset mõju, kuid piirata ökoloogilist kahju;

RÕHUTADES, et kõrgjõudlusega digitaristu, sealhulgas 5G ja tulevaste lairibavõrkude kiire kasutuselevõtt on ELi pikaajalise konkurentsivõime ja kestlikkuse eeltingimus; RÕHUTADES sellega seoses maa-, mägi-, äärepoolsete ja hõredamalt asustatud piirkondade ja saarte digitaalseid vajadusi;

TUNNISTADES vajadust edendada õiglast ja kaasavat, mitte kedagi kõrvale jätvat digipööret ning sotsiaalset ühtekuuluvust ja konkurentsivõimet, samuti seda, kui oluline on panustada digitaalse lõhe riski ennetamiseks inimeste digivõimekusse, ning PIDADES seetõttu TERVITATAVAKS liikmesriikide poolt 2020. aasta detsembris esitatud Berliini ühisdeklaratsiooni digiühiskonna ja väärtuspõhise digivalitsuse kohta;

TUNNISTADES, kui oluline on võtta arvesse digitaalpoliitika rahvusvahelist mõõdet, sealhulgas tõrjaka turumajandusega ja arenguriikide muresid ja huve, tehes koostööd mitmepoolsete institutsioonidega;

RÕHUTADES, et faktipõhise ELi keskkonnapoliitika ja andmepõhiste lahenduste jaoks keskkonnakaitstes, kestlikku arengut toetavas hariduses ning keskkonna- ja kliimauuringutes, samuti ELi keskkonnaõiguse kasutajasõbralikus rakendamises ning selle edusammude ja tulemuste tõhusas järelevalves on vaja usaldusväärseid, kättesaadavaid, võrreldavaid, sidestatud, kvaliteetseid ja ajakohastatud keskkonnapoliitikaandmeid;

TUNNISTADES, et kestlikkuse eesmärki teeniva digitehnoloogia kasutamiseks ja vastuvõtuks tuleb tagada digitaaloskused ja digikirjaoskus ning innovatsioonikultuur; RÕHUTADES vajadust tugevdada ELi teadus- ja innovatsioonipoliitikat ja siduda see paremini majandus- ja keskkonnavalase ja sotsiaalse kestlikkuse ning digipöördega, eesmärgiga lülitada teadusuuringute tulemused järjepidevalt praktilistesse innovatsiooniprotsessidesse ja -süsteemidesse ning asjakohaseid toetusprogramme selle eesmärgi järgi suunata;

Euroopa andmeruum Euroopa roheline kokkuleppe teenistuses

1. RÕHUTAB, et andmete kogumine, neile juurdepääsu võimaldamine, nende töötlemine, kasutamine, jagamine ja analüüsimine loovad toetava aluse teadmiste, teadusuuringute ja innovatsiooni alasele tõenduspõhisele poliitikakujundusele ning selliste meetmete elluviimisele, mis aitavad kaasa Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamisele ning Euroopa taastumisele ja pikaajalisele konkurentsivõimele; TOETAB Euroopa andmeruumide loomist Euroopa andmestrateegias esitatud strateegilistes valdkondades ning ühiste reeglite kehtestamist minimaalse andmesisu, vormingute, kvaliteedi ning andmetele juurdepääsu ja andmevahetuskorra kohta; TOETAB eelkõige avaliku ja erasektori osalejaid hõlmava Euroopa roheline kokkuleppe andmeruumi loomist, et soodustada asjaomaseid sektoreid käsitlevate igasuguste asjakohaste andmete, sealhulgas Copernicuse andmete, väärtuslike avalike andmetike ja erasektori andmete vahetamist;
2. RÕHUTAB, et kestlik kõrgjõudlusega Euroopa pilvandmetööstustaristu ja sellega seotud teenused on üliolulised ELi digitaalse suveräänsuse ja konkurentsivõime tugevdamiseks ning on andmepõhisest majandusest täieliku kasu saamise eeltingimus; PEAB TERVITATAVAKS liikmesriikide ühisavaldust „Järgmise põlvkonna pilve loomine ELi ettevõtjatele ja avalikule sektorile“; KINNITAB TAAS, et nimetatud taristu peaks püüdlema kõrgeimate standardite poole sellistes valdkondades nagu küberturvalisus, andmekaitse, energiatõhusus, koostalitlusvõime ja läbipaistvus, mis toetavad kestlikkust, ning KUTSUB asjaomaseid osalejaid ÜLES võtma arvesse ka ressursi- ja materjalitõhusust;

3. PALUB komisjonil koos liikmesriikide ja teiste asjaomaste sidusrühmadega uurida, mil määral on võimalik muuta ettevõtete, teadusuuringute, haldusasutuste, tarbijate ja kodanike keskkonnaandmed kättesaadavaks ja kasutatavaks keskkonnapoliitika väljatöötamiseks ning selle elluviimiseks avaliku sektori asutuste poolt; RÕHUTAB vajadust tagada avaliku huvi ülimuslikkus, sealhulgas keskkonnakaitse kõrge tase, kaitstes samal ajal ärisaladust ning tagades privaatsuse, andmekaitse ja intellektuaalomandi õigused kooskõlas ELi ja liikmesriikide enda regulatiivsete andmeajagamiskohustuste ja andmekaitsereeglitega;
4. TÕSTAB ESILE Maa seire Euroopa programmi Copernicus ja kaugseire andmete potentsiaali Euroopa rohelise kokkuleppe rakendamise, keskkonnanäitajate jälgimise ja keskkonnapoliitika järgimise parandamise vahenditena ning INNUSTAB seetõttu komisjoni arendama edasi projekti „Destination Earth“ (planeedi Maa digiteisik) sisu, juhtimist ja funktsioone, et paremini visualiseerida, jälgida, prognoosida ja juhtida planeedi arenguid;
5. RÕHUTAB, kui oluline on tugevdada Euroopa Keskkonnaametit (EEA) kui üht peamist õigeaegse, sihipärase, asjakohase, usaldusväärse ja võrreldava keskkonnateabe pakkujat, kes kasutab muu hulgas liikmesriikide poolt INSPIRE raames poliitikakujundajatele ja üldsusele kättesaadavaks tehtud andmeid, võttes samas võimalikult palju arvesse andmete järjepidevust ja koostoimeid Euroopa statistikasüsteemi ja teiste pädevate asutuste esitatud teabega;

6. TUNNISTAB vajadust optimeerida ja standardida keskkonnapoliitikaga seotud andmetele juurdepääsu, nende kasutamist ja töötlemist kooskõlas avatud andmete ja INSPIRE direktiiviga²⁵ ning intellektuaalomandi õigustega; NÕUAB TUNGIVALT, et komisjon arendaks koos liikmesriikide ja sidusrühmadega edasi koostalitlusvõimeliste ja masinloetavate andme- ja teenusevormingute, rakendusliideste ning sektori- ja haldustasandiüleste hulgi allalaadimiste nõudeid, et kasutada ära innovatsioonipotentsiaali; RÕHUTAB, kui oluline on soodustada andmevahetust liikmesriikide sees ja vahel ning andmete koostalitlusvõimet eri sektorite andmeruumides ja nende vahel, nagu on sätestatud Euroopa koostalitlusvõime raamistikus; RÕHUTAB vajadust pöörata rohkem tähelepanu andmete asjakohasusele ning edendada harrastusteaduse ja arenenud digitehnoloogia, näiteks andurite või tehisintellekti kasutamist;
7. INNUSTAB liikmesriike kasutama olemasolevaid Euroopa programme, et luua eeskujulikke ja kergesti jälgendatavaid rakendusi ja teenuseid asjakohaste andmete kogumiseks, töötlemiseks ja analüüsimiseks, et toetada Euroopa keskkonnasätete järgimist ja ELi keskkonnaõiguse jõustamist, pidades silmas ka Euroopa rohelise kokkuleppe prioriteete;
8. TUNNISTAB vajadust ühtlustada keskkonnaandmetele juurdepääsu ja nende taaskasutamise tingimusi, järgides samal ajal ELi andmekaitsestandardeid ja intellektuaalomandi õigusi, et lahendada probleemid, mis on seotud erinevate litsentsimismudelite, õigusliku ebakindluse ja kasutajate lisajõupingutustega;

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

9. INNUSTAB komisjoni ja liikmesriike toetama ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP) ülemaailmse keskkonnaandmete strateegia väljatöötamisel ja ülemaailmse keskkonnaolukorra keskuse („World Environment Situation Room“) loomisel ning toetama ka tärkava turumajandusega ja arenguriike keskkonnaandmete registreerimise taristu loomisel ning integreerima need riigid eespool nimetatud jõupingutustesse, mida tehakse keskkonnaandmete kogumiseks, analüüsimiseks, neile juurdepääsu soodustamiseks ja nende vahetamiseks;

Digilahenduste võimendamine keskkonnakaitse, kliimameetmete, looduskaitse ja ringluse tugevdamiseks

10. TUNNISTAB, et digitaliseerimine on kliimaneutraalsele, ringluspõhisele ja vastupanuvõimelisemale majandusele ülemineku kiirendamiseks suurepärane hoob; JULGUSTAB komisjoni, liikmesriike ja sidusrühmi täiendavalt uurima ja kasutama digitaliseerimise tohutuid võimalusi aidata ELil saavutada Euroopa roheline kokkuleppe eesmärged ja minna 2050. aastaks üle kliimaneutraalsusele; TUNNISTAB, et digitaliseerimine võib soodustada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist eri sektorites ja tõhustada kliimamuutustega kohanemist, muu hulgas suurendades ELi suutlikkust prognoosida ja ohjata kliimaga seotud katastroofe;
11. KUTSUB komisjoni ÜLES alustama koostööd asjaomaste sidusrühmadega, et töötada välja järjepidevad ja läbipaistvad hindamis- ja järelevalvemeetodid, millega mõõdetakse ja maksimeeritakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) panust rohepöördesse; PALUB komisjonil ja asjaomastel sidusrühmadel koostada eri sektorite jaoks suunised ja soovitusel, et võimaldada digilahenduste kliima- ja keskkonnasõbralikku kasutamist, suurendades samal ajal ressursi-, materjali- ja energiatõhusust ning vältides tagasilöögiefekti;

12. TUNNISTAB, et digitehnoloogia tõhus kasutuselevõtt võib aidata eraldada majanduskasvu ressursikasutusest ja selle negatiivsest keskkonnamõjust; RÕHUTAB sellega seoses digi- ja andmepõhise tehnoloogia võimalusi ringluse edendamisel – parem toodete ja protsesside kavandamine ja väärtusahela koordineerimine, väiksemad tehingukulud, täiustatud pöördlogistika-, maakleri-, ühiskasutus- ja koostöösüsteemid, parem tooteteave tootjatele, tarbijatele, parandajatele ja ringlussevõtjatele ning parem jäätmekäitlus; TUNNISTAB, et IKT võib luua võimalused ka ringluspõhisematele ärimudelitele, mis soodustavad varade optimaalset kasutamist, teenustamist, virtualiseerimist ja dematerialiseerimist, [...] toodete ja materjalide jälgimise, jagamise ja korduskasutuse platvormide toimimist, ning mis võimaldavad tõhusamat materjalikäitlust ja vähendavad jäätmeid;
13. TUNNISTAB digilahenduste võimalusi ressursside, sealhulgas ringlussevõetud toorainevaru ja -voo jälgimisel, järelevalvel ja analüüsimisel ning nende jaotamise ja optimaalse kasutamise edendamisel ning üleilmsetes tarne- ja väärtusahelates kõigi sidusrühmade jaoks läbipaistvuse loomisel, mis aitab säilitada ja kehtlikult kasutada loodusvarasid ja elurikkust ning edendada vastutustundlikke tarbijaotsuseid ringmajanduses;
14. PALUB ELil TEHA algatusi teabe kättesaadavuse ja voo tõhustamiseks ülemaailmsetes tarne- ja väärtusahelates ning keskkonnahoidliku, suletud, puhta, mittetoksilise ja ohutu materjalitsüklilise ringmajanduse loomiseks, et hõlbustada turuosaliste koostööd ja turuosaliste kokkuleppeid kättesaadavaks tehtava teabe kohta, tagades samal ajal selged kriteeriumid sellise teabe kasutamiseks ja kaitsmiseks kooskõlas ELi õigusraamistikega; INNUSTAB komisjoni töötama välja tooteteabe alaseid regulatiivseid nõudeid ja kutsuma kokku sidusrühmi, et töötada välja vastastikku kokkulepitud protokollid, taksonoomiad ja klassifikaatorid, mis hõlbustavad teabe jagamist väärtusahelates; PEAB seetõttu TERVITATAVAKS arukaid ringmajanduse rakendusi hõlmava Euroopa ühise andmeruumi väljakuulutamist, mis tagab struktuuri ja juhtimissüsteemi näiteks tootepasside, ressursside kaardistamise ja tarbijate teavitamise alaste rakenduste ja teenuste arendamiseks, ning KUTSUB liikmesriike, asjaomaseid ettevõtjaid ja muid usaldusväärseid kolmandaid isikuid TUNGIVALT ÜLES sellesse oma panust andma;

15. NÕUAB TUNGIVALT, et komisjon esitaks kestliku tootepoliitika raamistikus ettepaneku digitaalse tootepassi kohta, mis võimaldab tooteid ja nende komponente tuvastada ja jälgida ning tagab juurdepääsu teabele nende päritolu ja koostise (sealhulgas probleemsete ainete), korduskasutamise, parandamise, lammutamise ja ringlussevõtu võimaluste ning olelusringi lõpus käitlemise kohta, samuti nende ökoloogilise jalajälje ja töökindluse kohta, et soodustada kestlikku tootmist ja tarbimist; PALUB komisjonil võtta aluseks olemasolevad andmestikud; KUTSUB komisjoni ÜLES käivitama asjaomaseid sidusrühmi kaasavaid katseprojekte, et töötada välja ringmajanduse tegevuskava peamisi tooteväärtusahelaid/ katvad digitaalsed tootepassid, alustades elektriautode akudest 2021. aastal;
16. TUNNISTAB digilahenduste pakutavaid võimalusi ELi elurikkuse strateegia 2030 ambitsioonikate eesmärkide saavutamisel; VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et komisjon käivitas 2020. aasta oktoobris Euroopa elurikkuse teadmuskeskuse; INNUSTAB komisjoni parandama keskkonnaandmete ja muudest asjakohastest sektoritest pärit andmete kogumist, seiret ja vahetamist; KUTSUB komisjoni ÜLES edendama andmehalduse optimeerimist ja sellise digitehnoloogia nagu tehisintellekt, kaugseire, suurandmete analüüs ja robotika vastutustundlikku kasutamist, et parandada ELi ja selle liikmesriikide teadmisi liikide ja nende elupaikade kohta, saada elurikkuse seire, säilitamise, taastamise ja kestliku kasutamise teerajajaks ning aidata seeläbi elurikkuse vähenemise vastu võidelda; KUTSUB komisjoni ÜLES töötama välja usaldusväärsetel andmetel ja digitehnoloogial põhinevad elurikkuse hindamise vahendid, et paremini rakendada ja jälgida bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni 2020. aasta järgset bioloogilise mitmekesisuse raamistikku;

17. INNUSTAB komisjoni soodustama teadmiste jagamist ja koostööd sellel alal, kuidas on kasutatud digitehnoloogiat ja innovatiivseid meetodeid elurikkuse ja ökosüsteemide jälgimiseks ning üldises keskkonnaseires ja aruandluses, luues selleks liikmesriikide ja komisjoni vahelise spetsiaalse tehnilise platvormi, ning NENDIB samuti võimalikku vajadust kohandada õigusliku järelevalve ja aruandluse nõudeid, et need võimaldaks uue tehnoloogia omaksvõttu, ning PROPAGEERIB elektrooniliste teabevahendite ja digitaalsete keskkonnateabe süsteemide väljatöötamist, hooldamist, ajakohastamist ja kasutamist keskkonnateabe aktiivseks levitamiseks Euroopa ja riigi tasandil, et saada õigel ajal õigel kujul teavet ning viia halduskoormus miinimumini;
18. INNUSTAB komisjoni töötama välja ambitsioonika poliitilise tegevuskava digilahenduste kasutamiseks, et saavutada nullsaaste eesmärk, ning edendama igat liiki õhusaaste andmete kogumist, analüüsimist, haldamist ja nendest aru andmist; RÕHUTAB, et kohalike rohe- ja digipöördestrateegiate toetamiseks on oluline toetada ja kaasata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning teisi sidusrühmi;

Investeerimine majanduse ja ühiskonna kestliku ümberkujundamise digilahendustesse

19. RÕHUTAB, et EL ja selle liikmesriigid peaksid kasutama ja võimaluse korral suurendama oma suutlikkust kaasata piisavaid rahalisi vahendeid peamiste progressi võimaldavate tehnoloogiate (sealhulgas vajalike riistvaraarenduste ja turvaliste andmetaristute) jaoks, nagu tehisintellekt, plokiahel, asjade internet, kõrgjõudlusega andmetöötlus jms, et aidata kaasa keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamisele, kaasavale, sotsiaalselt õiglasele ja kestlikule majanduskasvule ning konkurentsivõime ja heaolu suurendamisele;

20. RÕHUTAB VEEL KORD, et mitmeaastast finantsraamistikku ja taasterahastut, sealhulgas taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendit ning riiklikke taaste- ja vastupidavuskavasid tuleks kasutada avaliku ja erasektori investeeringute stimuleerimiseks; RÕHUTAB vajadust keskenduda ELi rahastamisprogrammides digitaliseerimise ja kestlikkuse vahelisele koostoimele ning vajadust rohe- ja digipöörde poole püüdlevate koostoimealgatuste järele riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades; KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES tagama, et digitaliseerimise ja kestlikkuse rahastamine viiakse paremini kooskõlla, et stimuleerida kestlikke digilahendusi, ning kasutama ELi, liikmesriikide ja erasektori rahalisi vahendeid, et suurendada omakapitali kaudu rahastamise kättesaadavust alustavate ja laienevate idufirmade ja VKEde jaoks, kes keskenduvad murrangulise digitehnoloogia kasutuselevõtule puhta tehnoloogia lahenduste leidmiseks;
21. NÕUAB TUNGIVALT, et liikmesriigid kaasaksid muu hulgas taaste- ja vastupidavuskavade kaudu avaliku ja erasektori investeeringuid keskkonnanäesmärkide saavutamisele kaasa aitavasse digitehnoloogiasse ning keskkonnasõbralikku IKTsse ning suurendaksid majanduse, eelkõige finantssektori teadlikkust kestlikest investeeringutest, eeskätt viies kiiresti lõpule kestliku finantstegevuse taksonoomia koostamise ja kasutades seda piisavalt viitena;
22. TUNNISTAB vajadust kestliku innovatsiooni süstemaatilise ja pikaajalise toetamise järele; MÄRGIB, et ambitsioonikas keskkonna- ja kliimapoliitika vajab pidevat teaduslikku sisendit, mis põhineb usaldusväärsetel teadus- ja innovatsioonistruktuuridel; RÕHUTAB, et keskkonnakaitse ja kliimameetmetega lõikuvat digitaalset innovatsioonisutlikkust tuleb sihtotstarbeliste toetus- ja stimuleerimisvahendite abil tugevdada; JULGUSTAB liikmesriike jagama innovatiivsete lahenduste ja tehnoloogiate väljatöötamise ja kasutuselevõtu kogemusi ja õppetunde ning KUTSUB komisjoni ÜLES sellist teabevahetust vahendama;

Keskkonnasõbralikum info- ja kommunikatsioonitehnoloogia

23. TUNNISTAB tungivat vajadust laiendada digitaristuid ning RÕHUTAB samal ajal vajadust tagada nende keskkonnahoidlik ülesehitus ning selliste digitehnoloogiate kasutuselevõtt, mis on energia-, ressursi- ja materjalitõhusamad ning mille puhul kasutatakse senisest enam ringlussevõetud toorainet; MÄRGIB, et digitaliseerimise keskkonnaalase netomõju kohta puudub põhjalik teave; KUTSUB seetõttu komisjoni ÜLES uurima üldist energia-, ressursi- ja veetarbimist, kasvuhoonegaaside heidet, keskkonnaelementi sattuvaid heitkoguseid, looduse seisundi halvenemist ja jäätmeteket IKT eri valdkondades; KUTSUB komisjoni lisaks ÜLES alustama kohe järjepidevate näitajate ja standardite väljatöötamist, et keskenduda tulemuslikult digitaliseerimise negatiivse keskkonnamõju vähendamise meetmetele, ning saavutama neis standardites pikas perspektiivis tõendus- ja andmepõhiseid lähenemisviise soodustav ülemaailmne kokkulepe, ning ühtlasi seda keskkonnamõju jälgima ja analüüsima;
24. TUNNISTAB, et Euroopa IKT keskkonnahoidlik ülesehitus, tootmine ja kasutamine võib aidata ära kasutada turuvõimalusi ja suurendada Euroopa IKT sektori konkurentsivõimet ning võimaldada digilahenduste positiivset keskkonnapanust (nt dematerialiseerimine, tõhususe suurenemine);
25. PEAB TERVITATAVAKS komisjoni eesmärgi luua 2030. aastaks kliimaneutraalsed, ülimalt ressursi-, energia- ja materjalitõhusad andmekeskused ning KUTSUB sellest tulenevalt komisjoni ÜLES tegema viivitamata üksikasjaliku mõjuhinna tulemusi arvestavad regulatiivsete või mitteregulatiivsete meetmete ettepanekud ning rakendama juhtimis- ja turuinstrumente, mis toetavad andmekeskuste ja sidevõrkude standarditud dokumente, läbipaistvust ja ökoloogilise jalajälje vähendamist. Need meetmed ja instrumendid peaksid samuti aitama luua ringluspõhisemat energiasüsteemi, nagu on sätestatud ELi energiasüsteemi integreerimise strateegias; JULGUSTAB liikmesriike kasutama oma riigihangete tegevuskavades andmekeskuste ja pilveteenuste käsitlemisel komisjoni uusi keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriume;

26. TÕSTAB ESILE vajadust määratleda nii Euroopas kui ka kogu maailmas vastupidavate, kliimasõbralike ning ressursi-, energia- ja materjalitõhusate IKTde ja teenuste kavandamise, arendamise ja toimimise standardid ja kehtestada vastavad stiimulid; TUNNISTAB, et IKT toodete toorainekasutus, tootmine, kasutamine ja kõrvaldamine mõjutab eriti tärkava turumajandusega ja arenguriike; INNUSTAB komisjoni uurima viise, kuidas suurendada tarbijate jaoks IKT toodete ja teenuste CO₂-, ressursi-, energia- ja materjali- ning ökoloogilise jalajälje läbipaistvust, et edendada teadlikke valikuid; TOETAB komisjoni ettepanekut esitada ringmajanduse tegevuskavas nimetatud elektroonikaseadmete ringkasutuse algatus;
27. KUTSUB komisjoni ÜLES kehtestama või kohandama energiatõhusatele IKT süsteemidele, elektri- ja elektroonikaseadmetele kehtivaid ökodisaini nõudeid, et suurendada korduskasutatavust, vastupidavust, parandatavust ja ringlussevõetavust, teha uuendamine mugavamaks, hõlbustada elektroonikajäätmetest väärtuslike materjalide väljavõtmist ja korduskasutamist ning piirata ohtlike ainete kasutamist; JULGUSTAB komisjoni uurima vahendeid selliste standardite edendamiseks ka rahvusvahelisel tasandil; JULGUSTAB komisjoni arutama ka IKT toodetes ringlussevõetud komponentide kasutamisest saadava toorainesäästu küsimust; NÕUAB, et komisjon esitaks 2021. aastaks ettepaneku IKT toodete parandatavuse suurendamiseks, sealhulgas tarkvarauuenduste kaudu, nagu on ette nähtud ringmajanduse tegevuskavas; TUNNISTAB, et üleminek 5G-le nõuab 5G-d kasutavaid uue põlvkonna mobiilseadmeid, ning RÕHUTAB seetõttu vajadust ambitsioonikate meetmete järele aegunud või vananenud seadmete kogumiseks ja ringlussevõtuks;
28. PALUB komisjonil teha koostööd asjaomaste sidusrühmadega, et töötada ühiselt välja lahendused energia-, ressursi- ja materjalitõhusust ning olelusringi lõpus oleva toote ringlussevõetavust, korduskasutatavust ja parandatavust käsitlevate kriteeriumide paremaks arvessevõtmiseks kõrgtehnoloogiliste tootekategooriate kiirete innovatsioonitsüklite ajal; sellega seoses PALUB komisjonil töötada elektroonikaseadmete ringkasutuse algatuse raames välja vahendid ja stiimulid proaktiivsete turuosaliste dünaamika kaasamiseks ning esitada 2021. aasta lõpuks tegevuskava selle kohta, kuidas vähendada 2025. aastaks märkimisväärselt kõrvaldatavate IKT toodete kogust;

29. TUNNISTAB, et gigabiti püsivõrkude kiire kasutuselevõtt ning 5G-tehnoloogia ning lairiba-mobiilsidevõrkude ja -taristu tulevaste põlvkondade kiire ja tõhus kasutuselevõtt on Euroopa majanduse pikaajalise konkurentsivõime ning kestlikkust suurendavate teenuste elluviimise seisukohast otsustava tähtsusega; JULGUSTAB liikmesriike töötama välja parimaid tavasid, et stimuleerida uute elektrooniliste sidevõrkude ja eelkõige väga suure läbilaskevõimega võrkude kasutuselevõttu, millel on väiksem ökoloogiline jalajälg kooskõlas komisjoni 18. septembri 2020. aasta soovitusega (EL) 2020/1307, tagades samal ajal rahvatervise võrgu kasutuselevõttu aeglustamata;
30. RÕHUTAB, kui oluline on suurendada riigihangetes nõudlust keskkonnasõbralike IKT-toodete, -teenuste ja -lahenduste järele, võttes arvesse keskkonnanäaspekte ning analüüsides samal ajal turutingimusi, kuna nii aidatakse kaasa kestlike digilahenduste levimisele, ning INNUSTAB liikmesriike kasutama täiel määral ära keskkonnahoidlikke riigihankeid, et ergutada nõudlust igat liiki IKT toodete ja teenuste järele, tuginedes parimatele tavadele;

Tehisintellekti kasutamine keskkonnakaitse edendamiseks

31. TUNNISTAB, et tehisintellekti kasutamine võib aidata märkimisväärselt kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisele ning aidata viia keskkonna- ja kliimahuvid tasakaalu konkurentsivõime tugevdamise vajadusega; TOETAB komisjoni seisukohta, et tehisintellekti käsitlev Euroopa õigusraamistik peaks põhinema võimaluste- ja riskipõhisel lähenemisviisil; MÄRGIB, et sellist lähenemisviisi tuleb täiendavalt arutada; RÕHUTAB, et mureküsimuseks tuleks pidada ka keskkonna- ja kliimakaitse küsimust, et kasutada kliimameetmete ja keskkonnakaitse huvides täielikult ära tehisintellekti valdkonna tipptasemel ja usaldusväärse tehnoloogia alase Euroopa käsituse võimalusi, keskendudes samas ka tehisintellekti võimalikule otsesele ja kaudsele negatiivsele keskkonnamõjule ning uurides meetmeid selle mõju vähendamiseks; JULGUSTAB liikmesriike jagama valdkondliku tehisintellekti väljatöötamise ja kasutuselevõtu kogemusi ja õppetunde ning PALUB komisjonil pakkuda välja viise sellise teabevahetuse soodustamiseks;

32. NÕUAB TUNGIVALT, et komisjon TÕSTAKS oma ajakohastatud kooskõlastatud kavas tehisintellekti olulise põhimõttena ESILE kõrgel tasemel sotsiaalset ja ökoloogilist heaolu, nagu on välja pakutud tehisintellekti käsitlevas valges raamatus; RÕHUTAB, et sotsiaal- ja keskkonnaprobleemide lahendamist tuleks võtta tehisintellekti arendamisel arvesse võimalikult vara („kestlik kavandamine“), uurides näiteks selliste andme- ja mudelipõhiste käsituste kombineeritud kasutamist, mis tuginevad väiksemal määral suurtele andmehulkadele;
33. RÕHUTAB, et masinate ja toodetega seotud oluliste andmete kogumiseks kogu nende olelusringi jooksul on vaja üha ühendatumaid asjade interneti seadmeid, et tehisintellekti võimalused täielikult ära kasutada; TUNNISTAB, et sellised seadmed, eriti servtöötlusvõimega seadmed, võivad vähendada viivitusi, parandada ribalaiust ja tuua tänu andmeedastuse vähendamisele kaasa energiasäästu; KUTSUB komisjoni ÜLES täiendavalt uurima asjade interneti seadmete leviku ja võetud servtöötlussuuna mõju, tagades samal ajal, et selliste seadmete ökodisaini kriteeriumid tagavad vastupidavuse, samuti ressursi-, materjali- ja energiatõhususe kõrged standardid;

Teadus- ja innovatsioonitegevuse suurem toetamine

34. RÕHUTAB, et ELi teaduspoliitika ja innovatsiooni toetamine vastutustundliku teadusuuringute ja innovatsiooni lähenemisviisi raames peaks aitama kaasa kestliku arengu eesmärkide täitmisele; RÕHUTAB sellega seoses, et ELi uus teadusuuringute raamprogramm „Euroopa horisont“ peab aitama kujundada nii digitaalset kui ka kestlikku üleminekut, tugevdades seeläbi üleminekut ja ümberkujundavaid teadusuuringuid;
35. RÕHUTAB, et teaduse ja innovatsiooni tugevdamine on ülioluline, et toetada kestlikult kavandatud IKT arendamist ning kestlikkust edendavate digilahenduste kasutamist ja süvalaiendamist; RÕHUTAB vajadust digitaalse Euroopa programmi ja Euroopa ühendamise rahastu digitaalvaldkonna programmi järele, et toetada Euroopa roheline kokkuleppe eesmärke täitvat innovatsiooni ning digitehnoloogia, -taristu ja -teenuste kasutuselevõttu;

36. NÕUAB kestlikkuse ja digitaliseerimise koosmõju integreerimist Euroopa teadusruumi käimasolevasse arendamisse, et analüüsida tulevasi teadusuuringute vajadusi ja töötada välja strateegilised lahendused, tõhustades teabevahetust asjaomaste sidusrühmade vahel kogu teadusringkonnas ja mujal; JULGUSTAB komisjoni jätkama Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) arendamist teaduse, tööstuse ja ühiskonna koostöösõbralikuks teadmise- ja innovaatikakogukonnaks;
37. RÕHUTAB vajadust tagada parem keskkonda toetavate digilahenduste alane koostöö ja parimate tavade vahetamine ELi liikmesriikide vahel, edendades kogu ELi hõlmavaid digitaalseid ökosüsteeme, järgides digitaalse Euroopa programmis esitatud prioriteetseid valdkondi; RÕHUTAB, et keskkonnaalase innovatsiooni stimuleerimiseks on vaja katesüsteeme ja -ruume; KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES looma piiriüleseid katseprojekte, milles kasutatakse progressi võimaldavat digitehnoloogiat, et toetada ringmajanduse, kestlikkuse ja tõhususe eesmärgi põllumajanduses, liikuvuses, ehituses, tootmises, energeetikas ja muudes sektorites.
-